

KOMMUNALVAL 2025

TILLSAMMANS BYGGER VI EN BRA VARDAG

Svenska folkpartiet i Finland (SFP) är det liberala partiet i Finland med en stark nordisk och europeisk förankring. Vi tror på den enskilda människan och allas rätt och förmåga att själv forma sitt liv och ha inflytande över sin tillvaro. Vi tror på frihet under ansvar och vårt ansvar för varandra. Vår politik och liberalism bygger på respekt för människan och miljön, på frihet och individens rättigheter, på fred och rättvisa, på likabehandling och jämställdhet.

Det som händer globalt och nationellt påverkar oss lokalt. Den polarisering som präglar den politiska diskussionen på många håll syns också här i Finland. Politik baserad på rädsla istället för hopp blir allt vanligare och försöken att dela in vårt samhälle i olika läger är många.

Just i den här verkligheten behövs SFP. Vi accepterar inte en politik som delar in samhället i vi och de, utan vi vill erbjuda lösningar som för samman både lokalt och nationellt. Vi vill ge alla en chans att bygga sin egen framtid i vårt samhälle.

Vårt välfärdssamhälle fungerar bäst då ekonomin är i balans, människor har jobb och företag kan vara framgångsrika. Det

här arbetar vi för. Samtidigt bekämpar vi aktivt klimatförändringen och tar till åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden. Ett hållbart samhälle är en förutsättning för en trygg vardag. För att vårt land ska blomstra behöver vi både starka städer och en levande landsbygd.

SFP är en öppen och välkomnande folkrörelse för alla. Vi vill arbeta för ett Finland med två levande nationalspråk, svenska och finska. Vi är partiet som alltid värnar om minoriteter och minoritetsspråk.

Vi försvarar alltid rättsstatsprincipen och demokratin. Vi tror att ett bildat och internationellt Finland är ett tryggt land som kan tackla framtida utmaningar. Vi vill ha ett öppet och mångkulturellt samhälle, som bygger på samarbete och som tar ansvar för alla generationer. SFP är den liberala, inkluderande och ansvarsfulla rösten, på alla nivåer i det politiska beslutsfattandet. Vi är medvetna om att statsekonomins utmaningar gör läget svårt på många håll när verksamheten måste anpassas till den ekonomiska verkligheten. Välfärden ska byggas på medmänsklighet och trygga vård och omsorg, utbildning och andra samhällseliga tjänster.

Tillgången till utbildad arbetskraft är en av Finlands centrala framtidsfrågor. För att möta detta behov måste vi satsa på fler utbildningsplatser och öka arbetskraftsvandringen. För att säkerställa att vi har den arbetskraft som behövs måste vi satsa mer på personalens välbefinnande.

Alla ska ha likvärdiga rättigheter och möjligheter i vårt samhälle och inkluderas i beslutsfattandet. Vi arbetar målmedvetet för jämställdhet. Vi försvarar alltid allas grundläggande rättighet att bestämma över sin kropp. Ingen får diskrimineras på grund av språk, etniskt ursprung, religion, övertygelse, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Vi arbetar målmedvetet för ett samhälle som är fritt från rasism och diskriminering.

Vi arbetar för livskraftiga kommuner, regioner och välfärdsområden med stark närdemokrati. Beslut ska fattas öppet av beslutsfattarna och onödiga byråkratier undvikas. Vi vill se ett fungerande samarbete mellan kommunerna, välfärdsområdena, staten, privata sektorn och tredje sektorn. SFP är partiet som är nära dig i livets alla skeden. Det ska vara lätt för dig att ta kontakt med dina förtroendevalda och med oss – i fråga som fråga.

SFP:S VALPROGRAM FÖR KOMMUNALVALET 2025

- 4 DEN BÄSTA SKOLAN**
- 6 VÄLMÅENDE INVÅNARE**
- 8 LIVSKRAFTIGA KOMMUNER OCH STÄDER**
- 10 HÅLLBAR OCH TRIVSAM PLANERING**
- 12 FÖREGÅNGARE I KLIMAT OCH MILJÖ**

SFP:s valprogram för KOMMUNALVALET 2025

DEN BÄSTA SKOLAN

Grunden för vårt samhälles välbefinnande och framgång byggs i skolan. Skolan ska erbjuda jämlika förutsättningar för alla barn och unga under hela lärtiden, från småbarnspedagogiken till andra stadiet och vidare till fortsatta studier. Vi måste säkerställa en trygg inlärningsmiljö där barn och unga förbereds för de utmaningar som ligger framför dem. Det här kräver att det finns tillräckligt med behörig personal och andra vuxna i skolan.

Den finländska skolan bygger på jämlikhet och på utbildade och välmotiverade lärare och personal. Vår grundskola är en framgångssaga, men arbetet är inte färdigt utan utvecklingen måste fortsätta. Det här krä-

ver arbete nationellt, men det stora jobbet görs i våra kommuner. Det måste finnas tillräckliga resurser för det dagliga arbetet i skolan. Den som behöver stöd ska få det. Särskild uppmärksamhet behöver sättas på inklusion och likabehandling. Vårt mål är att ingen ska lämnas utanför.

Vi vill att Finland ska vara världens barnvänligaste land och därför vill vi också satsa på att göra vardagen smidig för barnfamiljerna. Det här kräver att skolan fungerar, våra lärare mår bra, och alla barn har möjligheter att lyckas.

SFP VILL

- att fler barn deltar i småbarnspedagogiken och att den på sikt blir avgiftsfri
- att språkinlärningen i det andra nationalspråket inleds redan inom småbarnspedagogiken
- att utbildningen och undervisningen ska vara jämlik och fri från könsnormer
- öka riktade resurser för att motverka all form av mobbing
- motverka segregation inom den grundläggande utbildningen
- att skolmiljön och skolvägen ska vara trygg för alla
- att våra skolbyggnader är sunda och friska men också inspirerande lärmiljöer som ger arbetsro
- ge lärarna goda redskap för att utveckla undervisningen och undervisningsmetoderna samt distanssamarbete mellan skolorna
- ha en fungerande morgon- och eftermiddagsverksamhet som ger möjlighet till mångsidiga aktiviteter både ute och inne
- att barnen ska ha möjlighet till hobbyverksamhet, som de trivs med, i anslutning till skoldagen
- att skolan ger tillräckligt utmanande uppgifter till elever som behöver det
- att det erbjuds läxhjälp efter skoldagens slut genom till exempel frivilliga medfostrare i skolan
- att varje elev och studerande ska ha tillgång till goda läromedel – såväl traditionella som digitala
- garantera stöd på plats i skolan i form av skolpsykologer, kuratorer och tillräckliga resurser till elev- och studiehandledning
- se mer samarbete mellan yrkesutbildningen och näringslivet samt betona företagsamhet i yrkesutbildningen
- höja yrkesutbildningens attraktionskraft och garantera en hög kvalitet
- främja användningen av läroavtal inom yrkesutbildningen
- garantera tillgången till en allmänbildande gymnasieutbildning av hög kvalitet
- betona att den grundläggande konstundervisningen har ett värde i sig och därtill främjar välmående och stöder övrig inlärning
- att stödet för elever med specialbehov ska fungera
- bevara samernas rätt till undervisning i de tre samiska språken samt utveckla undervisningen
- att elever och studerande ska ha tillgång till tjänster på teckenspråk i skolan
- att elev- och studerandekåren ges möjlighet att påverka verksamheten i skolan
- garantera att invandrabarn får tillräckligt med stöd och en god integration
- säkerställa en god dialog med familjerna när man definierar nivån på undervisningen i de inhemska språken för barn med invandrabakgrund
- att fler kommuner erbjuder en skolstig också på engelska
- fortsätta utveckla ungdomsarbete i skolor så att det finns trygga vuxna i barns och ungas vardag
- att allt fler ska ha möjlighet till språkbadsundervisning och språkduschar
- jobba för att gruppstorleken på alla utbildningsstadier är rimlig
- satsa på medvetandegörande insatser, för att motverka destruktiva normer och förebygga våld genom att lära sig känneteckna och hantera sina känslor
- att kommunerna tryggar tillräckliga timresurser för skolorna
- ha ett fungerande samarbete mellan hemmet och skolan.

VÄLMÅENDE INVÅNARE

Grunden för ett välmående samhälle är delaktighet, samhörighet och förtroende. Vi arbetar för ett samhälle där alla känner sig trygga och mår bra. Förebyggande och hälsofrämjande tjänster för alla åldrar har en central roll i kommunens verksamhet.

Genom satsningar på motion, idrott och kultur skapar vi välmående och gör våra kommuner livskraftiga och trivsamma. Medborgar- och arbetarinstitut, ett aktivt föreningsliv, friluftsleder, idrottsanläggningar, bibliotek, musikinstitut och konstskolor är viktiga för ett välmående lokalsamhälle. Dessa platser och verksamheter erbjuder invånarna möjligheter att mötas, lära sig nya saker, vara fysiskt aktiva och utvecklas kulturellt, vilket stärker både gemenskapen och trivseln i kommunen. Medborgar- och arbetarinstitutionen erbjuder kommuninvånarna möjligheter att utveckla sin kompetens och fyller en viktig funktion också med tanke på vårt välmående.

SFP VILL

- att det ska finnas mångsidiga möjligheter för människor i alla åldrar att röra på sig såsom lekplatser, skateparker, utegym och konditionstrappor
- minska på kostnaderna av stillasittandet genom att öka utbudet av motionsmöjligheter med till exempel servicesedlar
- ha fungerande ungdomstjänster, såsom uppsökande ungdomsarbete, navigatortjänster och ungdomsverkstäder, som stöder en trygg uppväxt och motverkar utslagning
- förebygga den ökande ensamheten både bland äldre och unga
- att alla unga har rätt till en meningsfull fritidssysselsättning med låg tröskel

- att ungdomsfullmäktige, äldreåden och råden för personer med funktionsnedsättning har en tydlig roll i beslutsfattande och möjlighet att påverka
- värna om den fria bildningen
- att kommunen ska erbjuda likvärdiga möjligheter till kulturverksamhet, fritidsaktiviteter, träningsstider och lokaler oberoende kön eller ålder
- stärka samernas ställning och säkra rätten till kulturautonomi
- att invånare ska ha möjlighet till god ekonomisk planering och handledning för att stärka sin privata ekonomi
- att deltagande budgetering används för att i högre grad inkludera invånarna i kommunens beslutsfattande
- ha ett fungerande samarbete mellan kommunen, privata sektorn och tredje sektorn för att trygga tjänster för invånarna
- att kommunerna har en inkluderande anställningspolitik som bättre möjliggör anställning av marginaliserade befolkningsgrupper
- att kommunerna satsar mer på integrations-tjänsterna för att säkerställa att alla känner sig välkomna och får en smidig övergång till det finländska arbetslivet
- att fler personer ska kunna integreras på svenska i Finland och att information om integration garanteras på båda nationalspråken
- att kommunen erbjuder utbildning i jämställdhet och likabehandling för personal och förtroendevalda
- att kommunen gör förhandsbedömningar av beslutens inverkan på könen och tillämpar könsmedveten budgetering
- att kommunerna använder sig av barnkonsekvensbedömningar för att säkerställa att besluten är barnvänliga.
- att kommunerna inser kulturens betydelse för invånarnas välmående.

LIVSKRAFTIGA KOMMUNER OCH STÄDER

Bildning, kunskap och välmående är viktigt – och för att kunna trygga den service som behövs måste vi också värna om en stark ekonomi. En kommun som stärker möjligheterna för företagsamhet och tillväxt och sköter den kommunala ekonomin ansvarsfullt har alla förutsättningar att vara en välmående kommun.

En välskött kommunal ekonomi ger de bästa förutsättningarna för en fungerande vardag i kommunen. Vi vill att kommunerna lever i tiden och vågar utvecklas fördomsfritt. Digitala tjänster ger möjlighet till en smidigare vardag, samtidigt som tillgängligheten och den mänskliga kontakten inte får förloras.

Vi vill att våra kommuner aktivt ska locka till sig hållbara investeringar och företagsetableringar. Satsningar på sysselsättning och företagsamhet är nyckeln till tillväxt. Eftersom kommunerna nu sköter arbets- och näringstjänsterna är det möjligt att hjälpa arbetssökande på ett sätt som bättre beaktar lokala förhållanden. En lyckad arbetskraftsinvandring förutsätter inkluderande kommuner och goda integrationstjänster.

SFP VILL

- att kommunal- och fastighetsskatten är på en skälig nivå
- stärka samarbetet mellan kommunen och näringslivet för att skapa de bästa förutsättningarna för investeringar och företagande
- att kommunernas sysselsättningstjänster ska fungera effektivt så att arbetssökande så snabbt som möjligt erbjuds arbete
- att arbetssökande och arbetsgivare ska hitta varandra över kommungränserna
- att arbetscentralernas verksamhetsförutsättningar garanteras
- jobba för smartare och mer hållbara upphandlingar genom att i högre grad betona kvalitetskriterier, ta hänsyn till klimatpåverkan och tillåta delanbud
- värna om de kommunalt anställdas välmående och arbetshälsa
- att kommunerna aktivt arbetar för arbetsrelaterad invandring genom internationell rekrytering och välkomnande familjepolitik
- att kommunerna tar i bruk anonyma rekryteringar för att öka jämlikheten för arbetssökande
- säkerställa att högskolepolitiken tar i beaktande kommuners och regioners långsiktiga behov av arbetskraft
- främja flerplatsboende genom till exempel digitalt kommuninvånarskap.

HÅLLBAR OCH TRIVSAM PLANERING

I kommunen finns våra hem och vår näromgivning. Det är här vi bor och rör på oss, här finns vård, skolor och arbetsplatser. En del av oss vill bo glest medan andra trivs i folkvimlet. En kommun som värnar om sin egen identitet och sina särdrag och som samtidigt erbjuder mångsidigt boende och service lägger grunden för välmående och tillväxt.

Vi vill se trivsamma boendemiljöer som motverkar segregation och som är anpassade för olika livssituationer. Vi vill även se en tydlig stadspolitik i större städer, med fungerande kollektivtrafik och livskraftiga stadsdelar. För en hållbar tillväxt behövs en mångsidig och smidig planering som beaktar näringslivets behov. Vi vill främja rekreativsmöjligheter och ta hand om närnaturen. Det ska finnas trivsamma mötesplatser för invånarna. Kommunerna ska ta väl hand om sina fastigheter.

SFP VILL

- att planläggning och byggande ska vara hållbart
- bygga långsiktigt och se till att det finns tillräckligt med resurser för underhåll
- att planering och markanvändning ska stödja etablerandet av företag och utvecklandet av näringslivet
- motarbeta segregation med hjälp av mångsidig planläggning
- att friluftsområden eller grönområden är tillgängliga för alla i kommunen
- att det ska finnas rastplatser och hundparker i våra städer och kommuner
- ha smarta städer och kommuner där tjänster görs mer effektiva med hjälp av digitala lösningar till förmån för invånare och företag
- se goda kommunikationer, god trafikplanering och flera lätttrafikleder
- arbeta för en välfungerande och tillgänglig kollektivtrafik och flera mobilitetstjänster
- utveckla den regionala trafiken mellan centralorter och kranskommuner
- utveckla nätet av laddningsstationer för elbilar och tankningsstationer för biogasbilar samt främja en parkeringspolitik som stöder bilar med låga utsläpp
- att hållplatserna för kollektivtrafik är trygga och skyddar dig från väder och vind
- att kommuner och landskapsförbund inte begränsar äganderätten eller inskränker på markägarens rättsskydd via planebeteckningar
- att det i planläggningen undviks onödiga kostnader för markägarna och att markägaren får skälig ersättning i fall där användandet begränsas
- säkerställa snabba och pålitliga nätförbindelser som stöder såväl jämlika möjligheter till distansarbete som jämlik digitalisering
- att planläggningen beaktar primärproduktionsmöjligheter i kommunen.

FÖREGÅNGARE I KLIMAT OCH MILJÖ

Vår tids största utmaning globalt, är klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald. Trots att utmaningarna är globala är lösningarna ofta lokala, och en stor del av arbetet görs i våra kommuner. Det handlar bland annat om energiförbrukning, upphandling, markanvändning, avfallshantering och trafik.

Vi vill att Finland ska vara en föregångare i frågor som berör klimat och miljö. Finland ska vara klimatneutralt år 2035. Många kommuner är redan föregångare när det gäller att finna klimatlösningar som är anpassade enligt lokala förutsättningar, och stödjer på så sätt ett hållbart näringsliv

och hållbara arbetsplatser i kommunen. Genom att satsa på klimatvänliga lösningar kan kommunerna erbjuda kommuninvånarna möjlighet till en hållbar livsstil och en trivsamt miljö.

SFP VILL

- att kommuner tar i bruk klimatsmarta lösningar och underlättar kommuninvånarnas möjligheter till klimatsmarta val
- att kommuner övergår till förnybar energi och fasar ut användningen av fossila bränslen
- att kommunerna motarbetar förlusten av biologisk mångfald genom att rikta tillräckliga resurser till upplysningsarbete och frivilliga naturskyddsåtgärder
- att kommunen gör biodiversitetsfrämjande åtgärder
- arbeta för att minska belastningen på vattendrag och havsmiljö bland annat genom att effektivisera vattenhanteringen och öka återvinningen av näringsämnen
- att kommunen satsar på att minska på avfallet och främjar återanvändning i sin verksamhet
- ha en välfungerande återvinning, återanvändning och avfallshantering med tillräckligt många insamlingspunkter
- att kommunerna utarbetar en klimatplan och en hållbarhetsplan
- att kommunerna ställer upp tydliga mål för bekämpning av klimatförändringen och stärkandet av den biologiska mångfalden
- att kommunerna tar i bruk mätare och kriterier som beaktar klimatavtrycket i sina upphandlingar
- att närmat och användningen av inhemsk fisk främjas samt att matsvinn minskar
- minska användningen av PFAS kemikalier i kommunerna
- att kommunen hållbart använder och tar hand om sin mark.

FÖRHANDSRÖSTNING 2–8.4.2025 | VALDAG 13.4.2025